

Tandvårdens nuläge och Framtid 2023

Anna Rinstad Kvalitet & utvecklingschef

Presentatör

- Kvalitet och utvecklingschef
- Biträdande förvaltningschef
- Arbetat inom Tandvårdsförvaltningen sedan 2014
- Driver vår Kvalitet- och utvecklingsfunktion och arbetar mycket med strategisk ledning och styrning och internkontroll.

Agenda

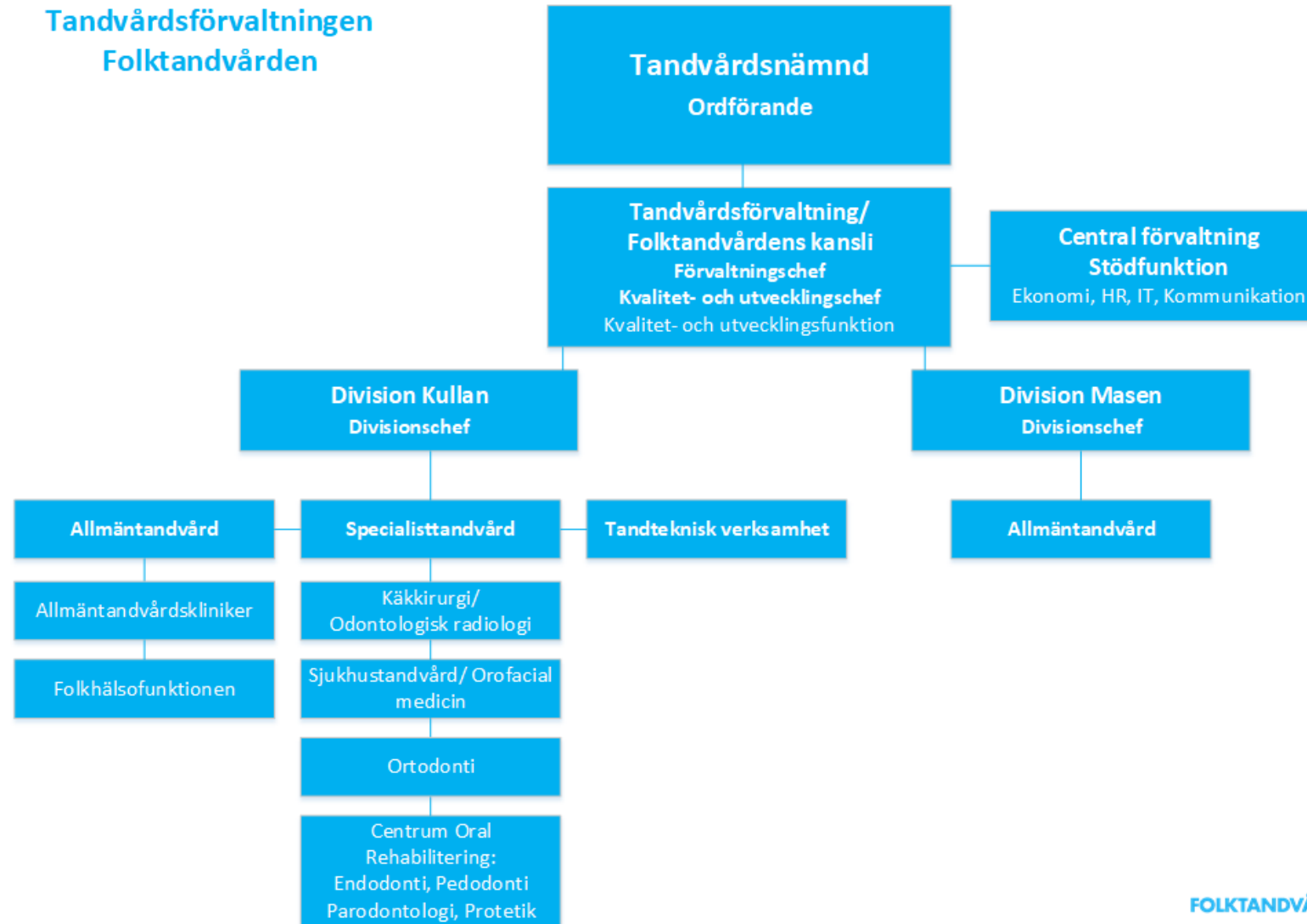
- Folktandvårdens organisation
- Regionens ansvar gällande tandvård
- Beställare och utförare
- Folktandvårdens uppdrag och prioriteringsordning
- Tandvårdens utmaningar
- Hur arbetar Tandvårdsnämnden med att bemästra utmaningarna?
- Vakanslägets utveckling senaste året
- Vad är vi stolta över?

Folktandvården Dalarna

- Inom Folktandvården arbetar ca **460 medarbetare**.
- **Allmäntandvård** bedrivs vid totalt 20 kliniker utspridda över hela länet från norr till söder.
- **Specialisttandvård kan erbjudas inom alla specialiteter**. Huvudparten av specialistverksamheten bedrivs i Falun, men inom ämnesområdet tandreglering kan vård erbjudas även i Mora.
- **Sjukhustandvård och tandvård för särskilda patientgrupper** kan erbjudas i Falun, men utgör också en integrerad del i allmäntandvården.
- **Folkhälsofunktion** med bas i Falun (medarbetare som utgår från olika kliniker i länet)

Tandvårdsförvaltningen
Folktandvården

Regionens ansvar

- Regleras i tandvårdslagen (1985:125).
- Ramlag likt hälso- och sjukvårdslagen.
- Befrämja en god tandhälsa och *tandvård på lika villkor*.
- Region Dalarna ansvarar för att alla får en god tandvård och har en god regional fördelning av resurser.

God tandvård enligt tandvårdslagen

- Förebyggande
- Tillgodoser patientens behov
- Lättillgänglig
- Respekt för individens självbestämmande och integritet
- God information om munhälsa och kostnader för tandvård

Regionens ansvar

- Omfattar såväl offentlig som privat tandvård, samverkan, ingen etableringskontroll idag.
- Region Dalarna ska planera all tandvård med utgångspunkt från befolkningens behov.

Beställare och utförare

- **Tandvårdsstöd är beställare** för barn och ungdomstandvård 3-23 år samt för den del av tandvård som omfattas av tandvårdsstöd.
- Region Dalarna **saknar övergripande planering för vuxentandvården** i länet (I dagsläget ska Folktandvården planera även för sina "konkurrenter" privata aktörerna.)
- Vem har koll på tillgängligheten till Tandvård (Folktandvård + privattandvården?)
 - Om det finns många privata aktörer så kan utbudet av tandvård vara tillräckligt även fast Folktandvården skulle ha köer.

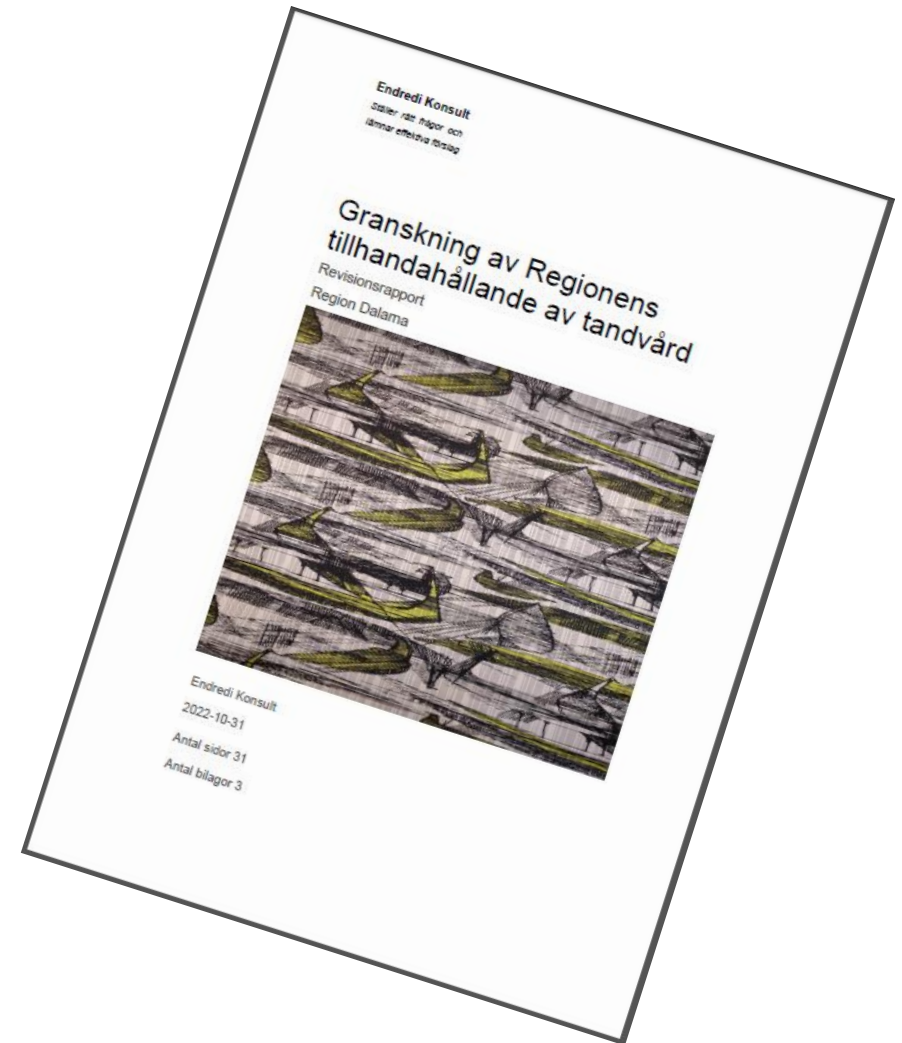

Revisionsrapport 2022

- Ganska Region Dalarna får stor kritik i extern granskning 2022 "*Granskning av Regionens tillhandahållande av tandvård*"

Här är några av de synpunkter revisorerna hade:

- Regionen bör i reglementet för tandvård **klargöra ansvarsförhållandena mellan politiska organ för att planera tandvård för samtliga invånare.**
- Genomföra **ny utredning** i syfte att pröva vilka delar av Folktandvårdens verksamhet som skulle kunna lyftas ut för att ytterligare **renodla Folktandvården som utförare.**
- **Bör tydliggöra s.k. sistahandsansvaret.** Både ekonomiskt och kvalitetsmässigt.

Vad händer nu?

Nu ska **ny utredning** ska göras för att klargöra hur ansvarsfördelning mellan Regionen och Folktandvården ska se ut i framtiden.

Folktandvårdens uppdrag enligt lag

7§ Folktandvården ska svara för:

1. Regelbunden och fullständig tandvård för personer till och med de fyller 23 år
2. Specialisttandvård för personer från och med 24 år
3. Övrig tandvård för personer från och med att de fyller 24 år i den omfattning som regionen bedömer lämpligt.

Folktandvårdens Prioriteringsordning

Sistahandsansvar

1. Akut tandvård till barn och ungdomar
2. Akut tandvård till vuxna
3. Barn och ungdomstandvård
4. Tandvård som omfattas av Regionens särskilda tandvårdsstöd samt sköra äldre
5. Frisktandvård
6. Övrig vuxentandvård

Tandvårdsnämnden beslutade 2022-06-02 att Folktandvården får **frånga prioriteringsordningen för att möjliggöra mer vuxentandvård** för våra behandlare.

Bakgrund: Hög personalomsättning där vi i avslutningssamtal kunnat konstatera att enahanda arbetsuppgifter "akut tandvård och barn och ungdomstandvård" är stor orsak till att tandläkare söker sig vidare till framförallt privata aktörer.

Tandvårdens största utmaningar

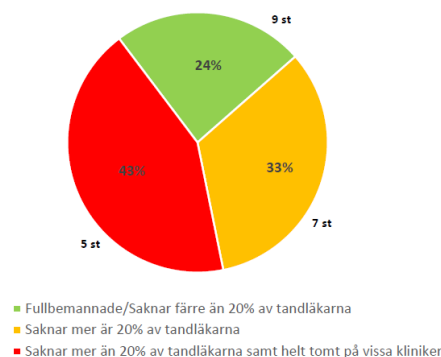
Kompetensförsörjning

Stor konkurrens på arbetsmarknaden nationellt

- Utmaning att rekrytera och behålla personal
- Påverkar tillgängligheten till tandvård för Dalarnas befolkning
- Arbetsmiljön starkt påverkad vid resursbrist
- Negativa ekonomiska konsekvenser vid många vakanser.

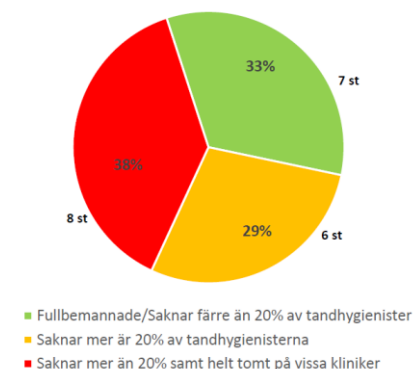
1: Bemanningsläge av Tandläkare i ATV

21 regioners svar

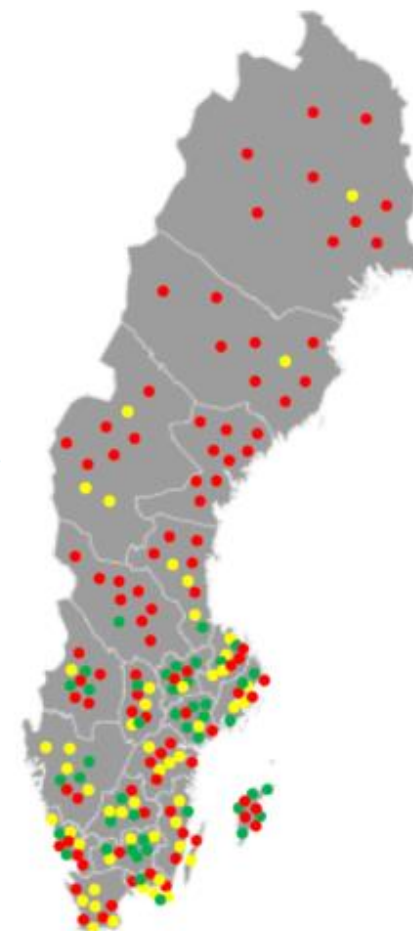
2: Bemanningsläge av Tandhygienister i ATV

21 regioners svar

7: Vuxna patienter – lägesbild

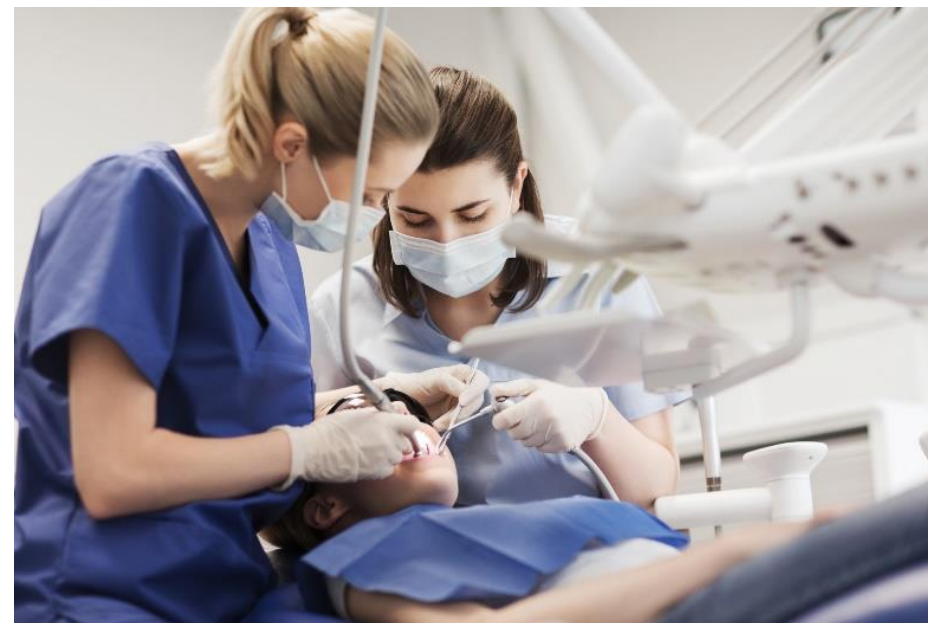
21 regioners svar

Fort...Tandvårdens största utmaningar

Ställa om verksamheten beteendeförändringar

- **Riskbedömning våga förlänga revisionsintervallen** på friska barn andra patientgrupper för att göra tandvården mer tillgänglig för icke prioriterade patientgrupper
- **Effektiva arbetsmetoder teamtandvård**
- **Använda digitala verktyg exempelvis** SMS-kallelser, webbtidbok för att ställa om verksamheten till mer hållbar (ekonomiskt och miljömässigt).

Regionplan 2023-2025

Tandvårdsnämnden

Nämnden har ansvar för att Folktandvården arbetar efter den övergripande verksamhetsplan som upprättats för tandvården i Dalarna. Genom att förebygga, utreda och behandla tandsjukdomar, symptom och skador ska Folktandvården genom sitt arbete bidra till en god tandhälsoutveckling på lika villkor för befolkningen i Dalarna. Enligt tandvårdslagen skall Folktandvården ansvara för regelbunden och fullständig tandvård för barn och ungdomar till och med det år de fyller 23 år, specialisttandvård för vuxna, samt akuttandvård och övrig tandvård för vuxna i den omfattning som regionen bedömer lämpligt.

Helt avgörande för att Folktandvården ska kunna fullfölja sitt uppdrag är förmågan att både rekrytera och behålla personal. [Arbetet med att erbjuda god handledning, kompetensutveckling, forskning och utveckling fortsätter därför under 2023.](#)

[Barntandvården stärks genom att Vårdval tillförs 10 miljoner kronor under 2023.](#) En högre ersättning för barntandvård kan förhoppningsvis leda till att flera privata vårdgivare tecknar "barnavtal" med Region Dalarna. Varje nytt avtal betyder en avlastning för Folktandvården.

[Folktandvården ska under 2023 fortsätta med vuxentandvård i den omfattning som nämnden fattar beslut om.](#)

Regionplan 2023-2025

- **Regionfullmäktige uppdrar till tandvårdsnämnden att:**
- genom att teckna samverkansavtal med universitet, högskolor och andra utbildare **erbjuda studenter möjlighet till praktik inom Folktandvården i Dalarna.**
- fortsätta arbetet med att **skapa ett Akademiskt Tandvårdshus i Falun,** med syfte att skapa ett centrum för forskning och utbildning för tandvården i Dalarna.
- fortsätta utveckla arbetet med att **rekrytera och bibehålla personal.**
- **utreda alternativa driftsformer** till de filialer som under lång tid har saknat fast tandläkare.
- verka för att Högskolan Dalarna startar **utbildning för tandhygienister.**
- verka för att Högskolan i Jönköping startar **utbildning för tandläkare.**

Planering ledning och styrning

Tandvårdsnämndens 10 målområden för 2023

Hur tar Tandvårdsnämnden
sig an rådande
utmaningar?

Agenda 2030	Tandvårdsförvaltningens effektmål
 	Erbjuda en jämlik tandvård till barn och vuxna utifrån vårdbehov
 	Genom en god och nära vård fortsätta det förebyggande arbetet för patienter med särskilda behov* och för barn och ungdomar, med mål om förbättrad och bibehållen munhälsa.
 	Tandvården ska ge tillgänglig, enkel och tydlig information till medborgarna och olika patientgrupper.

Agenda 2030	Tandvårdsförvaltningens effektmål
 	Tandvårdsförvaltningen ska rekrytera och behålla befintlig personal
 	Folktandvården Dalarna ska vara en attraktiv arbetsgivare genom att erbjuda god handledning, kompetensutveckling, forskning och utveckling i samverkan med tandvårdens lärosäten.
 	Stärkt ledarskap på alla nivåer med tydlighet i roller och ansvar.

Agenda 2030	Tandvårdsförvaltningens effektmål
 	Skapa möjligheter till att arbeta på toppen av sin kompetens och ge ökad tillgänglighet för medborgarna ¹⁵
 	Tandvårdsförvaltningen ska bidra till Agenda 2030 genom ett aktivt arbete med minskad miljöpåverkan och långsiktig hållbarhet.
 	Tandvårdsförvaltningen ska genom en robust krisberedskap kunna upprätthålla tandvård även vid större samhällsstörningar.

Agenda 2030	Tandvårdsförvaltningens effektmål
 	Ökad närhet och service till medborgarna, trots stora geografiska avstånd med hjälp av teknisk utveckling

Planering ledning och styrning Tandvårdsförvaltningen

Regionplan

Beslutad i
Region-
fullmäktige

Tandvårdsnämndens verksamhetsplan & Plan för Intern styrning och kontroll

Prioriterade
aktiviteter

Övergripande
styrkort

Beslutade i
Tandvårdsnämnd
september

Anpassat
styrkort på
kliniknivå

Anpassats
styrkort på
kliniknivå

Beslutade av
Divisionschef
december

Detaljerade
aktivitetsplaner inom
prioriterade områden
(aktiviteter, ansvarig,
färdigställande framgår)

Miljö och
hållbarhetsplan

Handlingsplan
kompetensförsörjning

Handlingsplan
Arbetsmiljö

Handlingsplan
Kommunikation

Handlingsplan
Digitalisering

Beslutade i
Tandvårdsnämnd

Övriga handlingsplaner
(kopplade till förbättringsarbete
inom olika delprocesser)

Handlingsplan
informationssäkerhet

Handlingsplan
antikorruption

Handlingsplan
skyddad identitet

Handlingsplan
ekonomi i balans

Ej beslutade i
nämnd

Beslutade Tandvårdsnämnd

Följande roller är ansvariga för uppföljning av respektive handlingsplan:

Verksamhetsplan med tillhörande aktivitetsplan och styrkort:

Förvaltningschef & Kvalitet och utvecklingschef

Plan för intern styrning och kontroll: Kvalitet och utvecklingschef

Verksamhetsplan och styrkort på kliniknivå: Verksamhetschef och biträdande verksamhetschef

Miljö och hållbarhetsplan: Miljösamordnare

Handlingsplan kompetensförsörjning: Senior HR partner

Handlingsplan arbetsmiljö: Senior HR partner

Handlingsplan kommunikation: Informatör FTV

Handlingsplan digitalisering: Kvalitet och utvecklingschef

Handlingsplan skyddad identitet: Kvalitet och utvecklingschef

Handlingsplan antikorruption: Kvalitet och utvecklingschef

Handlingsplan informationssäkerhet: Informationssäkerhetssamordnare

Handlingsplan ekonomi i balans: Förvaltningskontroller

Folktandvården Dalarna 2023

Mycket fokus på
handlingsplanerna
Kompetensförsörjning (40-tal
åtgärder) och Arbetsmiljö

Norra Dalarna, Orsa och Kalle Moraeus söker tandläkare

[Norra Dalarna, Orsa och Kalle Moraeus söker tandläkare – YouTube](#)

[Vuxna kallas till tandläkaren igen – i Orsa är köerna helt borta - P4 Dalarna | Sveriges Radio](#)

Arbetar med att skapa mer tid för
vuxentandvård som ett led i att
behålla våra tandläkare

Åtgärder

- Arbetar för att skapa ett **Akademiskt Tandvårdshus Falun** (attraktiv arbetsgivare med fokus på forskning och utbildning)
- Beslut utökad vuxentandvård
- Avtal KUT 2024 (Tandläkarstudenter KI)
- Samarbete med tandläkarutbildning Riga
- Nationella och internationella rekryteringsinsatser
- Ökat fokus på arbetsmiljö och behålla perspektivet

Vakansläge i Folktandvården Dalarna

Vakansinventering 2022-08-05 (vakansläget som värst)

Tandläkare 31

Tandhygienister 23

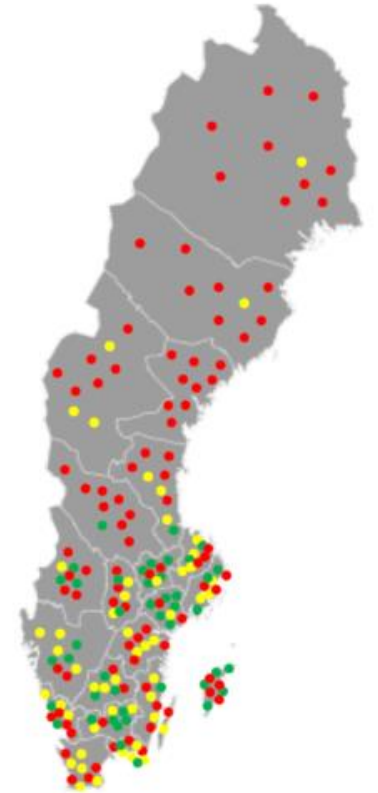
Tandsköterskor 9

2023-03-01 (vakansläget idag)

Tandläkare 20

Tandhygienister 14

Tandsköterskor 11

Vad är vi stolta över?

- Vi har fantastiska medarbetare som brinner för att ge Dalarnas invånare en god vård!
- Bäst i landet uppsökande verksamhet!
- Vår Folkhälsofunktion vann pris som Årets brobyggare 2022 (Hälsoförebyggande arbete)
- Vi vann Region Dalarnas Miljöpris 2022
- Vi är duktiga på handledning! Handledarklinik Origo.
- Kommundialog Norra Dalarna

Filmer om Folktandvården Dalarna och Dalarna

[Tandhygienisten Jessica - Vi är Region Dalarna, avsnitt 3 – YouTube](#)

[Tandläkaren Filipa – Vi är Region Dalarna, avsnitt 9 – YouTube](#)

[Folktandvården testar screening för att tidigt hitta och förebygga muncancer – YouTube](#)

[Bilden av Dalarna - YouTube](#)

[Tandtrollsdansen – YouTube](#)

[Vi är Region Dalarna - Elisabeth Morén ST-tandläkare Falun – YouTube](#)

[Dentist Gustavo Araujo from Brazil about Region Dalarnas Language program – YouTube](#)

[Träffa tandhygienisten Elin Baltgren med familj som bor i norra Dalarna – YouTube](#)